Institut d'Estudis Financers | Barcelona Finance School

Macroeconomia per anticipar el futur

Com avançar quan el frontal només il·lumina els propers cent metres

Patricia Pérez Alamancos

Directora de Formació, Institut d'Estudis Financers (IEF) - Barcelona Finance School (BFS)

Montserrat, 26 d'octubre de 2026

Tothom hi arriba per un motiu

Plaça de l'Abadia

84 km des del Matagalls

Per fe,

per esport,

per tradició,

per curiositat.

MATAGALLS MONTSERRAT

Avui no us parlaré de l'arribada, sinó del camí

Primera travessa: el pla es trenca

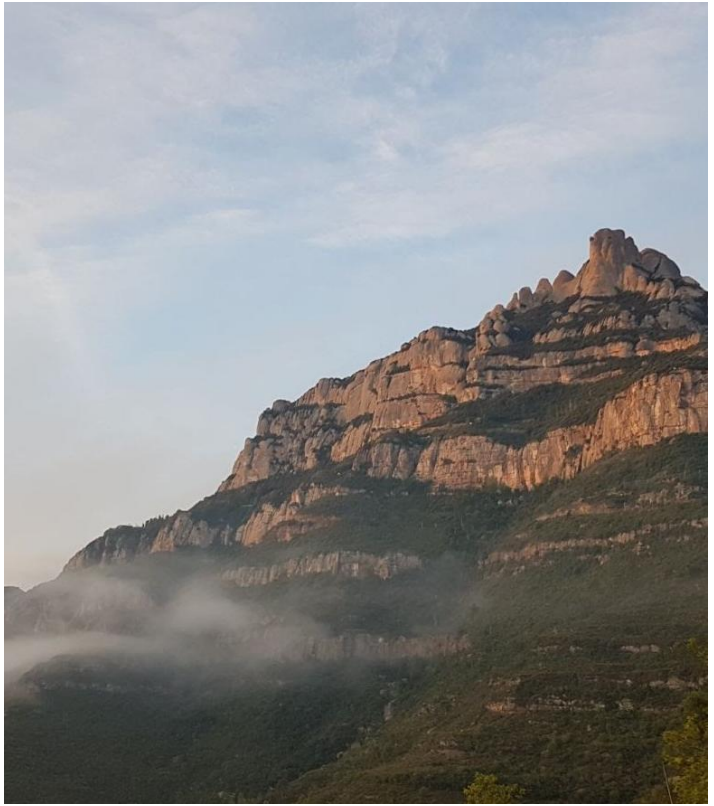
Setembre del 2017

La meva companya no va poder venir en l'últim moment

I vaig conèixer gent amb qui encara comparteixo camí

Els plans són importants

Les persones, imprescindibles

Teníem un mapa… i el terreny va canviar

El mapa que teníem

- Globalització
- Energia barata
- Inflació baixa
- Diners a tipus zero

El que va arribar

- Pandèmia i guerra a Europa
- Inflació de l'Eurozona al 10,6 % (oct. 2022)
- BCE: del −0,50 % al 4 % en 14 mesos
- Orient Mitjà… i la IA de fons

Fonts: Eurostat. BCE (tipus de la facilitat de dipòsit, juliol 2022 – setembre 2023)

Els plans van canviar

El camí va continuar

El frontal no il·lumina els 84 km
Il·lumina els propers cent metres
I n'hi ha prou

El que il·lumina avui el frontal

Brent

~114 $

per barril per primera vegada des del març

CRÓNICA DE LA BOLSA >

El petróleo supera los 114 dólares con las Bolsas europeas navegando sin rumbo fijo

CINCO DÍAS

Madrid - Actualizado: 23 OCT 2026 -

El precio del Brent en 2026 En dólares por barril

Fuente: Bloomberg. C. CORTINAS / CINCO DÍAS

El que il·lumina avui el frontal

Inflació Eurozona

3,8 %

setembre 2026

Més alt en 3 anys

Font: Eurostat, 16/10/2026
I Euroflation.com

ZONA DEL EURO, SEPTIEMBRE DE 2026

3,8 % por encima del objetivo del 2 % del BCE

mes anterior: 3,2 %

MÁS ALTA	MÁS BAJA	DIFERENCIAL ENTRE ESTADOS MIEMBROS
LT Lituania **6,1 %**	MT Malta **2,4 %**	**3,7 pp**

Qué impulsa la tasa de la zona del euro

La tasa general desglosada en sus principales componentes, septiembre de 2026.

SUBYACENTE (SIN ENERGÍA NI ALIMENTOS)	ENERGÍA	ALIMENTOS	SERVICIOS
2,5 %	**18,9 %**	**1,3 %**	**3,2 %**

El que il·lumina avui el frontal

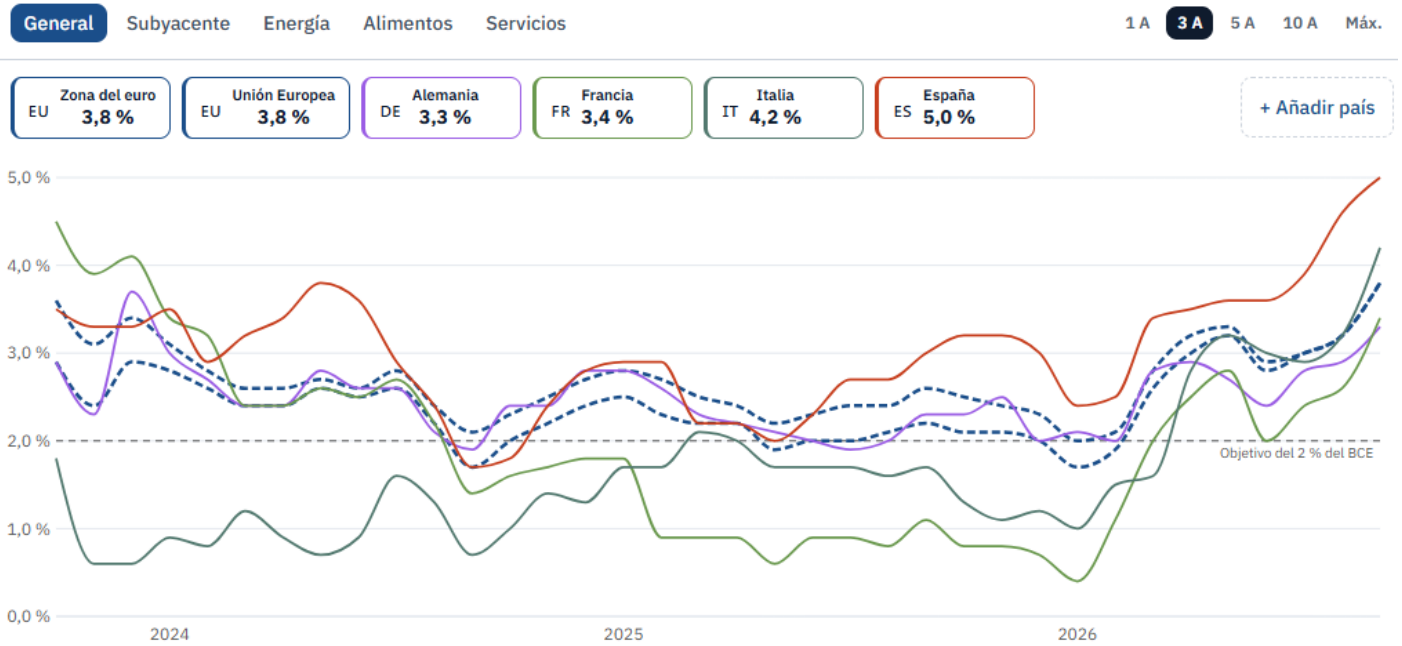
Inflació Espanya

4,9 %

Setembre

La més alta des de feb. 2023

Font: INE, 14/10/2026, Euroflation.com

El que il·lumina avui el frontal

Tipus de facilitat de dipòsit del BCE

2,50 %

des del 16/09

Dues pujades aquest any

Font: BCE

DINERO E INVERSIÓN

El BCE sube los tipos al 2,5% por la guerra y prevé que la inflación siga alta hasta 2028

Los créditos se encarecen por segunda vez este 2026 en respuesta al repunte de la inflación de la Eurozona a causa de la guerra en Oriente Próximo. El organismo prevé más subidas de los precios en 2027 y 2028

Compartir 26 comentarios

Christine Lagarde, presidenta del Banco Central Europeo JOHN MACDOUGALL AFP

El mur de notícies: quatre titulars, una butxaca

1

L'energia

Ormuz i el petroli

2

Els deutes

Els tipus pugen a tot arreu

3

La cistella

Dels fertilitzants al plat

4

Les vacances

El querosè es dispara

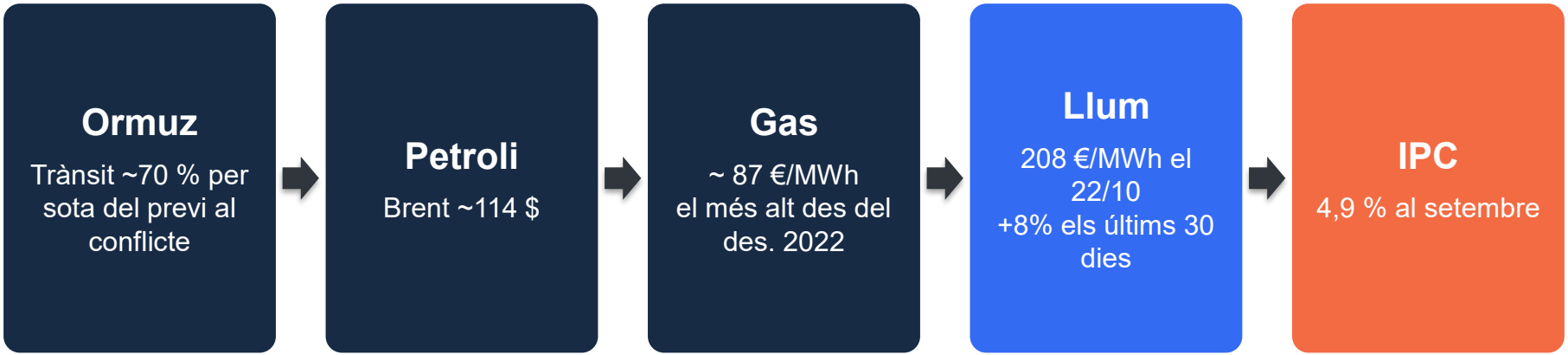
Com arriba tot això a casa?
La cara B de les notícies
Què pensa la direcció?
Què pregunta el mutualista?

Vot 1. Aixequeu la mà

Ormuz i el preu de l'energia:

Quants penseu que té una afectació negativa?

Notícia 1 · L'energia: de l'estret a la factura

Una cosa passa lluny però arriba aquí

Fonts: Trading economics, Standard Bank, AleaSoft, INE

Notícia 1. Què en fem?

LA CARA B

La fotovoltaica va fer rècord d'octubre i va frenar la pujada de la llum (Unión Española Fotovoltaica, UNEF)
Ajuts: 20 cèntims de descompte fiscal a l'octubre, allargats fins al desembre

A LA DIRECCIÓ

Quin pes té l'energia en el cost de prestar el servei?
Què canvia quan s'acabin els ajuts?

EL MUTUALISTA PREGUNTA

«Per què ho paguem tot més car?»

OBSERVATORIO DE LA ENERGÍA

La energía solar ahorra más de 17.000 millones de euros en España en el último año y medio, según UNEF

Notícia 2. Els deutes: els diners surten més cars

ARREU

Fed 3,75 - 4 %

primera pujada des del 2023
Banc del Japó 1,25 %, el més alt en gairebé 31 anys

A LA ZONA EURO

Euríbor 3,25 %

fa un any, 2,17 %
BCE al 2,50 %

A LA TEVA QUOTA

+88 €/mes

hipoteca de 150.000 €, 25 anys, Euríbor + 1 % (725 → 812 €)

Hipoteques, préstecs, autònoms i empreses: tot el que va lligat a l'Euríbor

Fonts: Infobae/agències, BCE, Banc d'Espanya. Quota: càlcul propi il·lustratiu

Notícia 2. Què en fem?

LA CARA B

Qui té el deute a tipus fix no ho nota, i la inflació en redueix el pes real.

Els estalvis tornen a cobrar alguna cosa.

A LA DIRECCIÓ

Molts mutualistes són autònoms o petits empresaris: si el crèdit puja, costa més pagar-ho tot.

Ho detectem a temps?

Podem acompanyar-los?

EL MUTUALISTA PREGUNTA

«Se'm pujarà la hipoteca?

I el préstec?»

Notícia 3. La cistella: dels fertilitzants al plat

Ormuz
Hi passa el 20-30 % de les exportacions mundials de fertilitzants

Fertilitzants
+29 % previst el 2026 (FAO)

Pagès
Gasoli i fertilitzants disparen un 90% el cost

Cistella
Aliments +2,7 % al setembre

El teu tiquet
ous +12 %
fruita +9 %
Tomàquets +33%

Casi nueve millones de euros para ayudar a los agricultores de Castilla-La Mancha a costear la subida de los fertilizantes

La mitjana diu 2,7 %
El teu tiquet pot dir una altra cosa

Fonts: Ministeri de Defensa, INE, eldiario.es

Notícia 3. Què en fem?

LA CARA B

No tot puja:
Xocolata -7%
Sucre −2,9 %
Cafè −2,2 %
Porc −1,6 %
Canviar de producte també és protegir-se.

A LA DIRECCIÓ

Quan la cistella s'emporta més renda, la quota competeix amb el supermercat.
Detectem a temps el risc de baixes i impagats?

EL MUTUALISTA PREGUNTA

«Per què la cistella de la compra em surt més cara si diuen que només puja un 2,7 %?»

Notícia 4. Les vacances: el querosè es dispara

El petróleo pasa factura al viajero: Ryanair alerta de una subida histórica de los vuelos

+113 %

el combustible per aviació a Europa en un any

+3,6 %

Interanual a l'oci i la cultura

IPC setembre 2026

Ningú no sap quant arribarà al bitllet
Però viatjar no serà més barat

Fonts: eleconomist.com, INE

Notícia 4. Què en fem?

LA CARA B

Espanya és vista com a destí refugi:
més turistes,
més feina a l'hostaleria i al comerç de prop

I viatjar a prop també és una opció.

A LA DIRECCIÓ

Amb més cancel·lacions i canvis de vols, els mutualistes saben què tenen cobert quan viatgen?

Bona ocasió per explicar-ho

EL MUTUALISTA PREGUNTA

«Em sortiran més cares les vacances de Nadal?»

Tercera travessa: una torçada, 15 dies abans

Un grup gran d'amics i molts motius per acabar-la

Hi anava o no hi anava?

15

dies abans de la travessa

Els quatre principis de Robert Rubin

1

L'única certesa és que no hi ha certeses

2

Tota decisió consisteix a sospesar probabilitats

3

Malgrat la incertesa, cal decidir i actuar

4

Cal jutjar les decisions no només pels resultats, sinó per com s'han pres

Robert E. Rubin, secretari del Tresor dels EUA (1995-1999). Discurs a la Universitat de Pennsilvània, 17/05/1999 (Penn Today)

No n'hi ha prou amb la probabilitat

98 % - 2 %

Guanyes 1 € el 98 % de les vegades

Perds 60 el 2 % restant

$0{,}98 \times 1 - 0{,}02 \times 60 = -0{,}22$ €

Exemple de J. R. Aixelà, «la lliçó de Rubin»

Risc baix ≠ risc zero

Robert Rubin, The Yellow Pad (2023)

Qui deixa l'assegurança de salut perquè «mai no em poso malalt» ha tingut la mateixa posició tot el temps

Una mutualitat existeix, sobretot, per al que més mal faria.

Fonts: JR Aixelà, Comitè de Mercats IEF (14/10/2026), R. E. Rubin (2023), exemple il·lustratiu

La urticària: tota cobertura té un cost

La turmellera em va protegir… i em va deixar urticària

Les cobertures es jutgen pel que costen davant del que protegeixen

(J. R. Aixelà)

Diners i por: sis biaixos que ens fan decidir pitjor

Biaix negatiu

Una mala notícia pesa més que tres de bones

Antídot: busca la cara B

Aversió a la pèrdua

Perdre 100 € fa més mal que guanyar-ne 100

Antídot: criteris escrits abans

Disponibilitat

L'últim ensurt mana: «això és com el 2022»

Antídot: mira la sèrie llarga

Efecte ramat

Si tothom ho fa, deu estar bé

Antídot: «això és per a mi?»

Inèrcia

«Ja ho mirarem l'any que ve»

Antídot: un calendari amb data

Ancoratge

«La hipoteca era al 2 %»

Antídot: què decidiríem avui?

Finances conductuals: Kahneman i Tversky (1979), Tversky i Kahneman (1973, 1974)

Vot 2. Aixequeu la mà

Heu avançat o ajornat una decisió de diners per la pressió d'una notícia?

Reaccionar, no tocar res o decidir amb procés

PÀNIC

Reaccionar al titular

Decidim amb por

INÈRCIA

No tocar res

«Ja ho revisarem l'any vinent»

No tocar res, també és decidir

DECISIÓ INFORMADA

Decidir amb procés

Criteris escrits abans, dades i un lloc on parlar-ne

Escriviu-ho ara

Què farem quan… «ens posaríem en alerta si…» / «reduiríem la cautela si…»

Del món eficient al món resilient

Abans: quant costa?

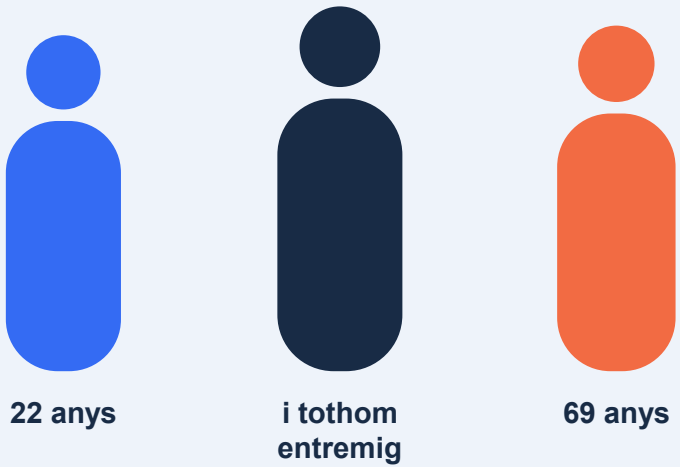
- Producció llunyana
- Just a temps
- El proveïdor més barat
- A la butxaca: el preu

Ara: i si falla?

- Pandèmia, Mar Roig, Ormuz
- Per si de cas
- El proveïdor de confiança
- A la butxaca: estabilitat, confiança, protecció

I dos canvis de fons: vivim més anys i arriba la IA

La gran notícia

El meu grup de córrer: fem el camí junts.

Vivim més anys que qualsevol generació anterior.

El repte ja no és arribar als 80
És viure (i estar protegits) fins als 90 i més

84 anys d'esperança de vida en néixer

+23,6 anys per a una dona que avui té 65 anys

3 de cada 10 persones tindran 65 anys o més cap al 2055

Fonts: INE, Indicadors Demogràfics Bàsics 2024 (nov. 2025). INE, Projeccions de Població 2024-2074 (juny 2024)

La IA canviarà moltes coses

La IA transformarà moltes tasques

Però la necessitat de confiança continua sent humana

✓ **Automatitzarà processos**

✓ **Accelerarà decisions**

✓ **Exigirà noves competències**

La pregunta no és si arribarà
És com la farem servir per atendre millor les persones

Autodiagnòstic: on som forts i on cal vigilar

On som forts

- Visió a llarg termini
- Confiança i proximitat amb el mutualista
- Cap pressió d'accionistes
- Prudència

On cal vigilar

- Escala i accés a capital
- Concentració en un sol col·lectiu
- Decisions lentes: el preu de participar
- Tecnologia, talent i relleu a la junta

Us hi reconeixeu?
Cada entitat és diferent, hem de conèixer els nostres punts forts

Tres preguntes per a la propera junta

1

Estressar les hipòtesis

Tipus un punt més alts, inflació alta, energia cara:
Què passa?
Quan ho tornem a revisar?
Que podem fer?

2

Liquiditat i compromisos

Podem pagar el que hem promès sense decisions precipitades en un mal moment?

3

Quotes, prestacions i comunicació

Amb quin calendari ho revisem davant la inflació i com ho expliquem?

La nit de Sant Llorenç Savall

Segona travessa

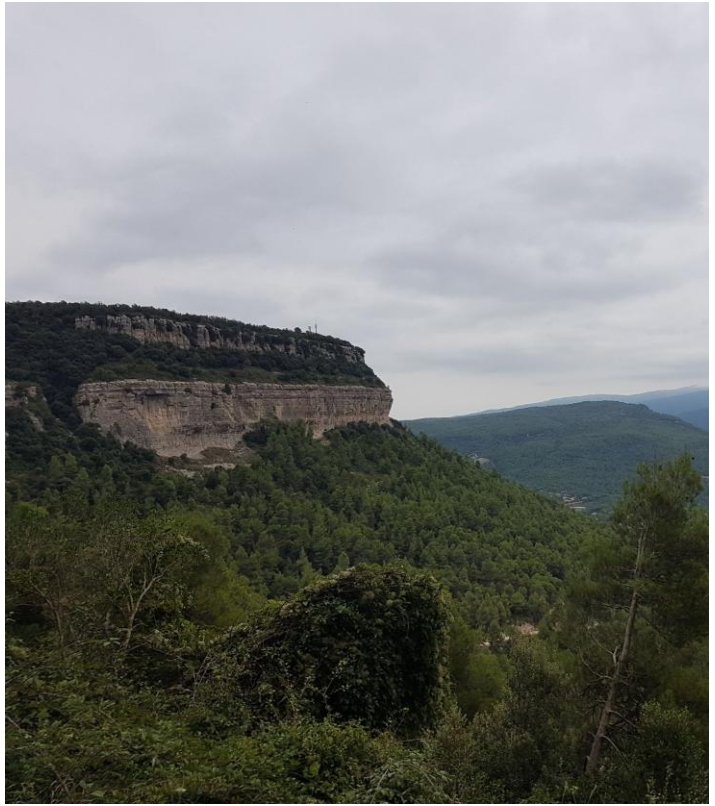
A mig camí, un company es troba malament

Ens hem de retirar

Aquella nit ens ve a buscar un amic de la primera travessa

Ens vam retirar

I va ser una bona decisió

Una mutualitat és una comunitat que existeix abans que arribi el problema

L'ajuda mútua sembla poc important quan tot va bé

Fins que un dia deixa de ser-ho

Què dic quan el mutualista pregunta

Cinc respostes de dues frases

Educació financera, no consells d'inversió

Respostes 1 i 2

«Per què ho paguem tot més car?»

L'energia és a la base de gairebé tot: transport, aliments, llum.

Hi ha ajuts fins a final d'any, però ningú no sap quan baixarà: millor repassar el pressupost de casa que esperar el titular.

«Se'm pujarà la hipoteca? I el préstec?»

Si és variable, la quota es revisa amb l'Euríbor: en un exemple de 150.000 €, uns 88 € més al mes.

Si és fix, no canvia.

Pregunta al teu banc quan et toca la revisió i quines opcions tens.

Respostes 3 i 4

«Per què la cistella de la compra em surt més cara si només puja un 2,7 %?»

Perquè la mitjana amaga el que tu compres: ous +12 %, fruita +10 %, però sucre i cafè baixen.
Mira el teu tiquet, no la mitjana, i busca substituts.

«Em sortiran més cares les vacances?»

Ningú no ho sap del cert, però el combustible dels avions costa molt més que fa un any.

Fixa't un pressupost, mira les condicions de canvi i cancel·lació i comprova què tens cobert.

Resposta 5 i la regla dels quatre passos

«Què faig amb els meus diners?»

No et puc dir què comprar ni on invertir, i desconfia de qui t'ho digui per un titular.

Pensa quan els necessitaràs, quant risc pots aguantar i parla-ho amb un professional.

Per a qualsevol pregunta

1 Reconeix la preocupació

2 Explica la cadena en dues frases

3 Digues què sabem i què no: ni prometis ni prediguis

4 Deriva i acompanya

Què porta una motxilla… i què porta una mutualitat

Frontal
= Indicadors que anticipen

GPS i bateria
= Saber on som

Aigua
= Liquiditat

Manta tèrmica
= Capital i reassegurança

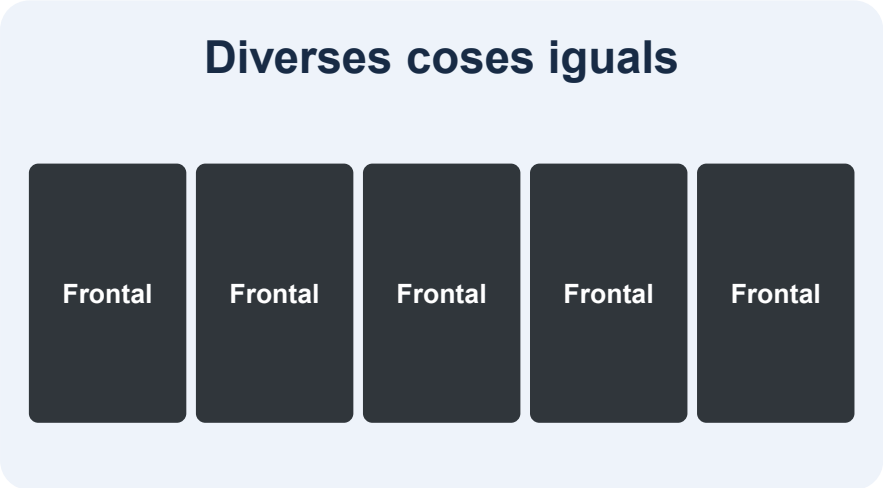
Tallavents
= Quotes i prestacions al dia

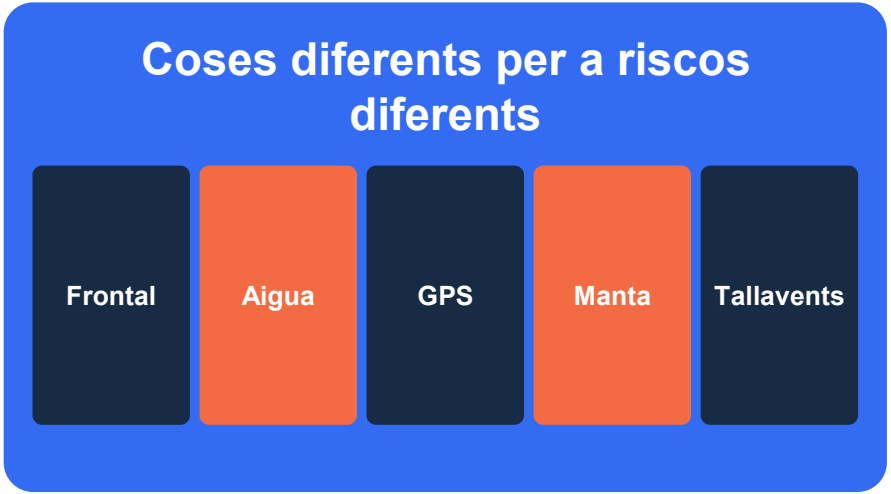
Navalla suïssa
= Diversificar de debò

Xiulet
= Demanar ajuda i comunicar a temps

Companys
= Formació

Una col·lecció no és una cartera

Preparar-se no és acumular
És cobrir riscos diferents

Idea: J. R. Aixelà, Comitè de Mercats IEF (14/10/2026)

Decidir millor també s'entrena

JUNTES I DIRECCIÓ

- Macrotendències i escenaris
- Finances conductuals: decidir amb incertesa
- Governança i aptitud de la junta

EQUIPS TÈCNICS

- Comptabilitat d'entitats asseguradores
- Formació en assegurances
- Compliance i ESG

PERSONES I FAMÍLIES

- Educació financera
- Gestió d'un patrimoni personal o familiar
- Barcelona Finance Summer School

A mida, curt i aplicat
L'IEF ja camina amb la Federació en la formació

Tornem a la plaça

Tres camins, tres lliçons:

Els plans canvien

Ningú no arriba sol

Som més resistents del que creiem

Vot 3. Aixequeu la mà

Si algun cop un imprevist us ha portat alguna cosa bona que no esperàveu

El vostre pas següent

Dijous el BCE torna a reunir-se.

Midterm Elections (3/11)

Eleccions a diversos països europeus (i Espanya)

Passi el que passi, que la motxilla ja estigui feta.

https://barcelonafinanceschool.com/programas/

https://barcelonafinanceschool.com/actualidad/podcast/

https://educatudinero.com/

Patricia Pérez · Directora de Formació
Institut d'Estudis Financers - Barcelona Finance School
patricia.perez@bfs-ief.com

Presentació amb finalitat exclusivament divulgativa i educativa. No constitueix assessorament ni recomanació d'inversió sobre cap producte, estratègia o actiu. Dades de les fonts indicades, arrodonides.

IEF
Institut d'Estudis
Financers
Barcelona
Finance School